
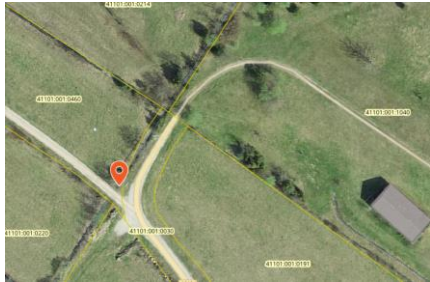

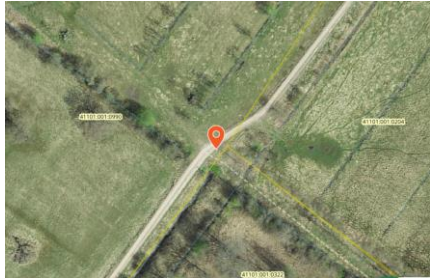

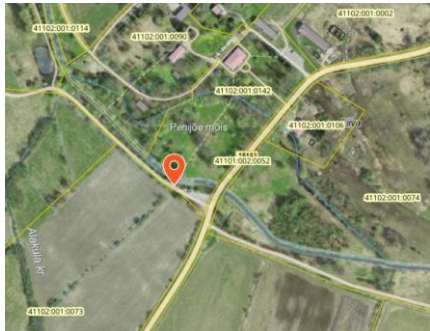

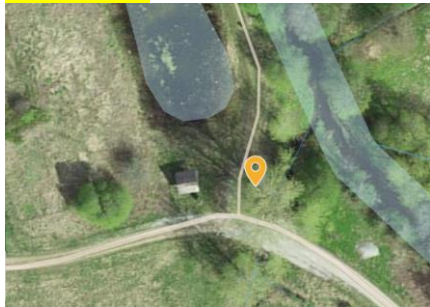

Matsalu rahvusparkis sõitmist keelavate märkide ülevaade, ettepanekud muudatusteks ja kommentaarid.

nr	Märgi nimi ja asukoht, koordinaadid	Asukoht ja eesmärk	Ameti ettepanek	Täiendav info	Metsaülevaade seisukoht (Margus Emberg)	RMK otsus
1.	Mootorsõidukiga sõidu keeld lisatahvel: Matsalu LKA loal Pärnu maakond Lääneranna vald Saastna küla 58.733638 23.554791	Saastna eratee alguses 	Eemaldada lisatahvel	Teeomaniku vastutus, keda lubatakse	Asub eramaal, Eemaldada lisatahvel 	RMK eemaldab eksitava lisatahvi. Koordinaadid: 58.733638 23.554791
2.	Mootorsõidukiga sõidu keeld lisatahvel: Matsalu LKA loal nr 52916 Pärnu maakond Lääneranna vald Matsalu küla 58.735726 23.697621	Matsalu mõisa Lubjaahjumäe tee Lääneranna vallavalitsuse tee 	Eemaldada lisatahvel	Teed kasutatavad röövpüüdjad, Pärnu kalainspektori arvates oleks liiklusmärk seal vajalik, kuid lisatahvil on vale info	Asub eramaal, Eemaldada lisatahvel 	RMK eemaldab eksitava lisatahvi. Koordinaadid: 58.735726 23.697621

3.	Mootorsõidukiga sõidu keeld – lisatahvel on eemaldatud nr 73115 Pärnu maakond Lääneranna vald Matsalu küla	Matsalu Porgandi tee lõpus eramaal 		Ei ole vajalik, maaomanik eemaldab vajadusel	Asub eramaal, RMK ei tegele.	RMK ei tee midagi.
4.	Sõidu keeld, lisatahvel RMK loal nr 72615 Pärnu maakond Lääneranna vald Matsalu küla 58.735698 23.713187	Matsalu heinamaal RMK tee sihtkaitsevööndi alguses 	Lisatahvel muuta – välja arvatud hooldustöödeks	Teed kasutavad heinamaa hooldajad RMK lepinguga ja roovarujad RMK lepinguga	Asub eramaal, lisatahvel eemaldada või tõsta keelumärk RMK katastrile 41101:001:0204 ja asendada lisatahvel. 	RMK eemaldab eksitava lisatahvi. Koordinaadid: 58.735698 23.713187
5.	Mootorsõidukiga sõidu keeld ilma lisatahvlita nr 73514 Pärnu maakond Lääneranna vald Kirikuküla 58.721774 23.749609	Suitsu silla alguses 	Tuleks kaaluda lisatahvi paigaldamist, mis lubaks hooldustöid	Teed kasutavad heinamaa hooldajad RMK lepinguga, rooniitjad RMK lepinguga kuid ka eramaad hooldavad heina ja roo niitjad.	Märk ise on vist RMK maal, kuid mõjuala on eramaal - sisuliselt on tegemist märgi paigaldamisega eramaale. 	RMK kohendab märgi asendit. Lisatahvlit ei paigaldada. Koordinaadid: 58.721774 23.749609

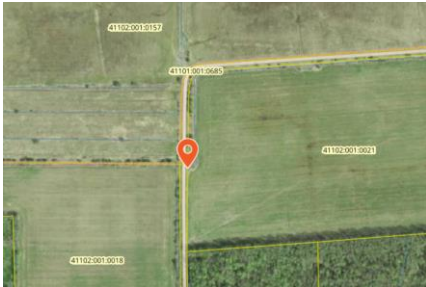
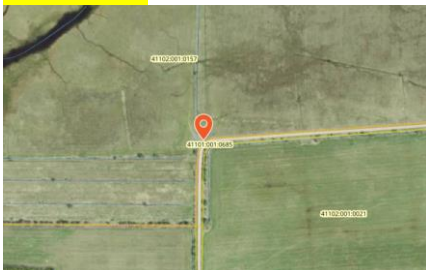
6.	<p>Mootorsõidukiga sõidu keeld.</p> <p>Lisa:kalapüügi regulatsioon rahvuspargis</p> <p>Nr 85694 Pärnu maakond Lääneranna vald Penijõe küla</p> <p>58.713153 23.814436</p>		<p>Tuleks kaaluda mootorsõidukiga sõidu märgi eemaldamist, kuna teed kasutab ka eramaa omanik läbisõiduks. Lisaks järgneb ka teine keelav liiklusmärk</p>	<p>Osa harrastuspüüdjaid proovib küll edasi sõita, kuid viimastel aegadel on neid siiski vähemaks jäänud</p>	<p>RMK maal, keelumärk eemaldada</p> 	<p>RMK eemaldab keelumärgi. Infotahvel jääb alles.</p> <p>Koordinaadid: 58.713153 23.814436</p>
7.	<p>Sissesõidu keeld.</p> <p>Lisatahvel: kaitseala sihtkaitsevöönd lubatud ainult hooldustöödeks</p> <p>Nr 63876 Pärnu maakond Lääneranna vald Penijõe küla</p> <p>58.714616 23.811776</p>	<p>Penijõe matkaraja alguses tiigi kõrval</p> 	<p>Tegemist ei ole sihtkaitsevööndiga</p>	<p>Lisatahvel tuleks vahetada</p>	<p>RMK maa, lisatahvel asendada. Märk paigaldada ümber – ettepoole, et see oleks näha kohe peale Rannametsa teelt mahakeeramist.</p> <p>Vana asukoht</p> <p>Uus asukoht</p> 	<p>RMK tõstab keelumärgi ringi Rannametsa teelt mahasõidule (5-10 meetrit Rannametsa teest). Eksitav lisatahvel eemaldatakse.</p> <p>Vana asukoha koordinaadid: 58.714616 23.811776</p> <p>Uue asukoha koordinaadid: 58.714323, 23.811803</p>

8.	Mootorsõidukiga sõidu keeld Lisatud massi piirang 1,5 t ja ohumärk 58.740294 23.832598	 <p>Kloostri sadama poole suunduv tee</p>	Märk on paigaldatud Lääneranna valla teele, kui 100m muutub tee RMK teeks. Märkiga ei ole vaja midagi ette võtta	Siin on üldisem küsimus, kas Kloostri sadamas, kus osa maad kuulub riigile, tuleks lubada ka ligipääs paadi veeskamiseks?	Valla tee. Paatide veeskamine peaks olema lubatud. Massipiirang 1,5 tonni on liiga vähe, vajalik on vähemalt 3,5 tonni. Kui rasked on looduskaitsemasinad? See keelumärk tuleks valla poolt eemaldada.	Keskonnaamet teeb omavalitsusele ettepaneku keelumärgi ja lisatahvlite eemaldamiseks.

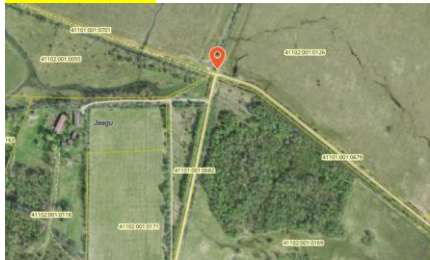

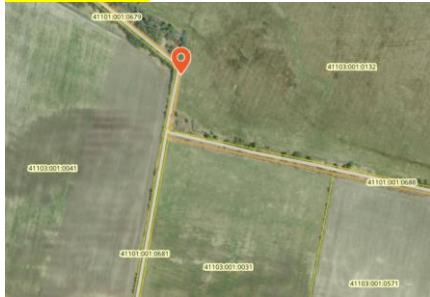

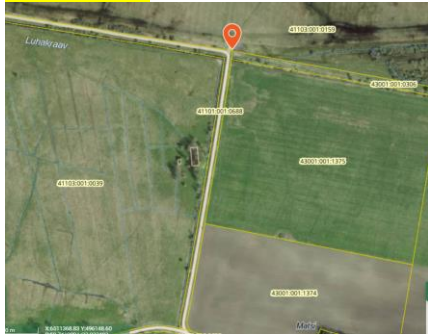
<p>9.</p>	<p>Parkimine keelatud (2 märki) lisatahvel 230 m nr 61298 ja 85779 Pärnu maakond Lääneranna vald Kloostri küla</p> <p>Mõju liiga vähene märgils: 58.754068 23.844341</p>	<p>Kloostrisilla tee torni ja parkla vahel</p> 	<p>Torni all parkimise keelu märk ei toimi, ei ole arusaadav, kas parkimiskeeld on seotud ainult sillale viiva teega või ka tornialuse platsiga. Tee kuulub Lääneranna vallale, torni juures olev maa riigile.</p>	<p>Kaaluda parklasse paremini toimiva lisateabe paigaldamist, et torni alla ei või parkida, sest see segab veeskamist või korraldada vaherajatisega ala, kus p</p> 	<p>Valla tee, RMK peab liinutorni all oma parklas korraldama parkimise selliselt, et paatide veeskamine poleks häiritud. Loe all Marju Pajumets'a kommentaari.</p> 	<p>RMK ei pea liikluskorralduse muutmist vajalikuks, kuna paremat lahendust hetkel ei ole. RMK külastuskorraldusosakond sõnastab ja lisab infotahvlile täiendavad selgitused selle kohta, miks torni all parkimine pole lubatud.</p>
-----------	--	---	--	--	--	--

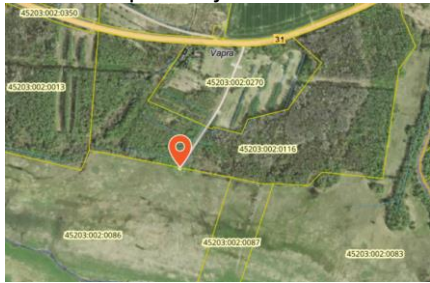
10.	Sissesõidu keeld Lisatahvel: Lubatud Keskkonnaamet i loa. Nr 63876. Pärnu maakond Lääneranna vald Kloostri küla 58.754680 23.844273	 <p>Kloostri silla taga</p>	Kuna silla taga on RMK maad ja hooldajatel on lepingud, siis võiks märkida, et lubatud ainult hooldustööd		RMK maal, lisatahvel asendada. 	RMK eemaldab eksitava lisatahvi. Koordinaadid: 58.754680 23.844273
11.	Mootorsõiduki ga sõidu keeld. Nr 73516 Pärnu maakond Lääneranna vald Seli küla Pagasi-Seli tee ääres 58.751583 23.858270		Paigutada ümber luha serva, kus on rohumaal sõidujäljed riigimaale: 41102:001:0157. Või paigutada uus märk, sest olemasolev on kulunud	Paigutada ümber või paigutada uus märk lisatahvliga ainult hooldustöödeks. Vajalik koht: 58.752832 23.858294	Vana koht <p>RMK maal, paigutada ümber, lisatahvel pole vajalik. Palega luhale. Uus asukoht</p> 	RMK teisaldab keelumärgi uude asukohta luhale viivale omaalgatuslikule sõidurajale. Lisatahvel pole vajalik. Vana asukoha koordinaadid: 58.751583 23.858270 Uue asukoha koordinaadid: 58.752832 23.858294

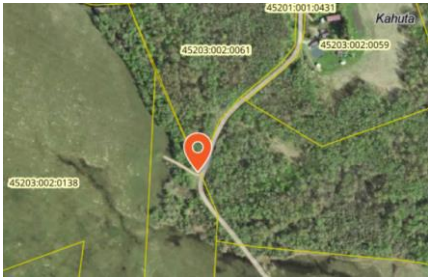
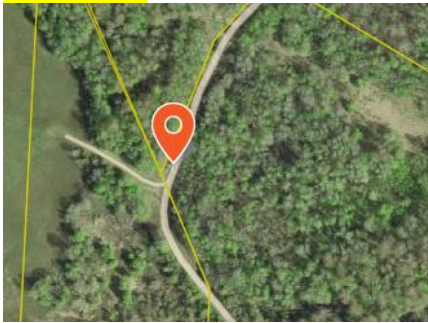

					<p>Palega luhale. Uus asukoht</p> 	<p>Uue asukoha koordinaadid: 58.752474 23.892343</p>
14.	<p>Mootorsõidukiga sõitu keelav märk nr 61301 Pärnu maakond Lääneranna vald 58.739481 23.909649</p>	<p>Sitsi tee Lääneranna VV</p>	<p>Sama, 41103:001:0132</p>	<p>Vajalik koht: 58.744648 23.911505</p>	<p>Asub valla või eramaal Vana asukoht</p> <p>Tõsta ringi või paigaldada uus keelumärk, lisatahvel pole vajalik. Palega luhale. Uus asukoht</p> 	<p>RMK paigaldab uue keelumärgi uude asukohta luhale viivale omaalgatuslikule sõidurajale. Lisatahvel pole vajalik. Keskkonnaamet teeb Lääneranna Vallavalitsusele ettepaneku olemasoleva keelumärgi eemaldamiseks. Vana asukoha koordinaadid: 58.739481 23.909649 Uue asukoha koordinaadid: 58.744648 23.911505</p>

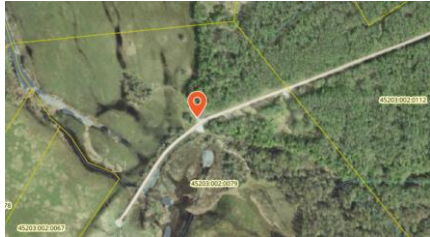
15.	Mootorsõidukiga sõidu keeld. Lisa tahvel Matsalu LK loal nr 61332 Pärnu maakond Lääneranna vald Rannu küla 58.737589 23.938492	Rannuluha tee Lääneranna vv	Eemaldada lisatahvel ja paigaldada märk 41103:001:0159	Vajalik koht: 58.741437 23.939769	<p>Valla või eramaal. Vana asukoht</p> <p>Tõsta ringi või paigaldada uus keelumärk, lisatahvel pole vajalik. Palega luhale.</p> <p>Uus asukoht</p> 	RMK paigaldab uue keelumärgi uude asukohta luhale viivale omaalgatuslikule sõidurajale. Lisatahvel pole vajalik. Keskonnaamet teeb Lääneranna Vallavalitsusele ettepaneku olemasoleva keelumärgi eemaldamiseks. Vana asukoha koordinaadid: 58.737589 23.938492 Uue asukoha koordinaadid: 58.741437 23.939769
-----	--	--------------------------------	---	---	---	---

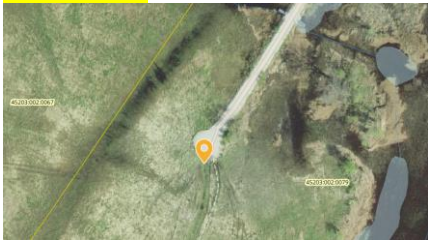
16.	Mootorsõidukiga sõidu keeld nr 61333 Pärnu maakond Lääneranna vald Kirbla küla	Võeka eratee	Jääb nagu on		RMK ei oska midagi arvata	RMK ei tee midagi
17.	Mootorsõidukiga sõidu keelav märk nr 54919 Lääne maakond Lääne-Nigula vald Allikotsa küla	Vapra tee eratee	Jääb nagu on		RMK ei oska midagi arvata	RMK ei tee midagi
18.	Mootorsõidukiga sõidu keelav märk nr 61334 58.755294 23.954820	Vapra tee pikendus riigi maal, lõpus ümberpööramise ala.	Paigutada nii, et oleks arusaadav, et luhale sõit on keelatud maaüksusele 45203:002:0086		RMK maal Keerata palega luhale. Lisatahvel pole vajalik 	RMK paigutab (pöörab) märgi selliselt, et luhale sõidu keeld oleks arusaadav. Eksitava lisatahveli olemasolul see eemaldatakse. Koordinaadid: 58.755294 23.954820

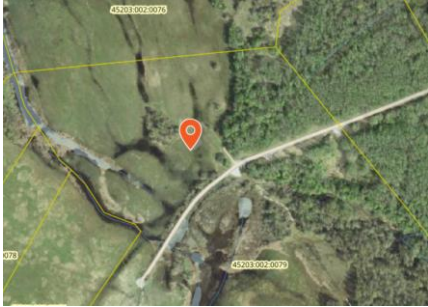
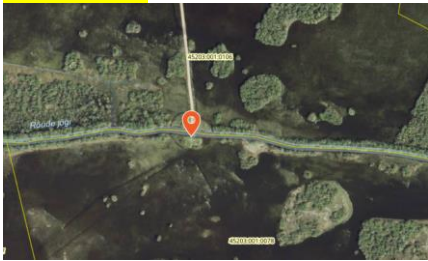
19.	Mootorsõiduki ga sõidu keeld nr 73531 Lääne maakond Lääne-Nigula vald Allikotsa küla 58.758107 23.929640	Osaliselt eramaal asuv tee	Paigutada lisaks samasugune märk riigile kuuluvale maale tee lõppu mü 45203:002:0085 Koordinaadid: Vajalik koht on ka: 58.757176 23.930738		RMK maal Topelt märgid pole vajalikud. Tõsta ümber 10 meetrit mahasõidu ette, palega sõidu suunas. Saab mahasõitu kasutada tagasi keeramiseks. Vana asukoht Uus asukoht 	RMK teiseks keelumärgi 10 meetrit mahasõidu ette nii, et märk kehtiks nii teele kui ka mahasõidule. Mahasõitu saab kasutada tagasi keeramiseks. Vana asukoha koordinaadid: 58.758107 23.929640 Uue asukoha koordinaadid: 58.75817, 23.929792
-----	--	-------------------------------	---	--	--	--

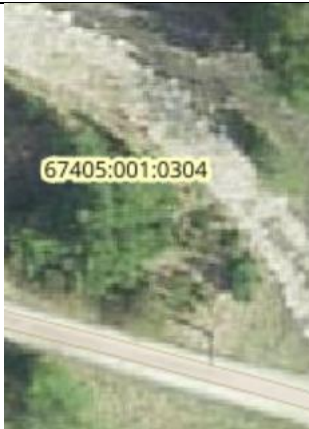

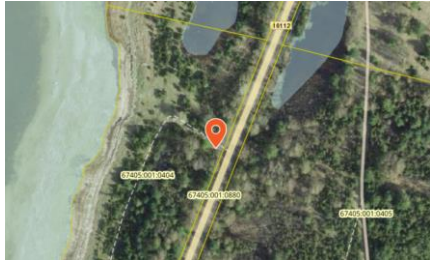
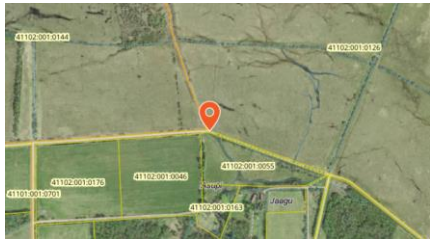
20.	Mootorsõiduki ga sõidu keeld. Eramaa Nr 85761		Jääb samaks		RMK ei oska midagi arvata	RMK ei tee midagi
21.	Puudub märk Mootorsõiduki ga sõidu keeld Nr 85763 Lääne maakond Lääne-Nigula vald Allikotsa küla	<p>Tegemist on suures osas riigi maaga 45203:002:0084, 45203:002:0079, kuhu RMK on luha hooldamiseks rajanud kattega tee. Lääne-Nigula ÜP-ga on planeeritud tee lõppu parkla. Praegu on ligipääs teele läbi eraomaniku õueala. Kui olukord muutub ja</p> <p>teele pääsevad vabalt ka teised mootorsõidukid, oleks</p>	Ootame RMK seisukohta	Vajadusel paigutada: 58.761724 23.313153	<p>Tegemist on Mäeotsa teega RMK teele juurdepääs puudub. Tekib küsimus, kuidas ja kellele see kõik seal taga (ortofotolt näha) ehitati. Selline kapitaalne ehitis peaks olema kõigile soovijatele liigeldav.</p> <p>Tee lõppu luha algusesse (üle jõe) võib märgi paigaldada peale seda kui juurdepääs on tagatud.</p>	Kuna läbipääs puudub, ei saa RMK midagi teha

		vaja tee lõppu märki, mis keelaks üldiselt mootorsõidukid, kuid lubaks hooldaja tööle.				
22.	Mootorsõiduki ga sõidu keeld nr 73511 ja 85752 (lisatahvel kalapüügi regulatsiooniga) Lääne maakond Lääne-Nigula vald Rõude küla 58.770793 23.892977	45203:002:0079 riigile kuuluv maa. 	Jääb samas, kaaluda lisatahveli lisamist		RMK maa, Rõude tee. Märk jääb paika, lisatahvel pole vajalik, pöörata palega luhale. 	RMK paigutab märgi selliselt, et see keelaks põhja(loode)poolsest mahasõidult luhale sõitmise. Koordinaadid: 58.770793 23.892977 Infostend teiseldatakse täidetud ala lõppu paigaldatavale märgile.

23.	Mootorsõiduki ge sõidu keeld nr 85752 Lääne maakond Lääne-Nigula vald Rõude küla 58.770761 23.892955	45203:002:0079 riigile kuuluv maa samas kohas, mis eelmine (vt fotot), kuid sulgeb mootorsõidukitega liikmelise teel, mis viib nn Karjamaa auku Punsuaru juures, kus on ajalooliselt harjutud paate vette laskma. Praegu on tee täidetud kuni pooleni teest jõe äärde. Autod on sõitnud niidul jõe äärade. Märki küljes on ka kalapüüki reguleeriv infotahvel.	Teeme ettepaneku viia märk täidetud tee lõpuni ringi pööramise kohani nr 85759	Tuleb teha otsus, kas planeerida tee ehitamine lõpuni, lubada vahepeal viia paate jõe äärde või keelata veeskamiskoht jõuliselt ja sulgeda muudele mootorsõidukitele sõitmine va hooldustööd Ootame RMK seisukohta Koordinaadid uue koha jaoks: 58.767288 23.890907 Ootame RMK seisukohta	RMK maa, märki asukoht ja otstarve jäävad arusaamatuks. Kalastajatel on seni võimaldatud luhta jõe äärde sõita. Midagi hullu pole juhtunud, nii see võiks ka jääda. Kui teel on kusagil keelumärk, tuleks see eemaldada. Kas RMK sinna tulevikus investeerib, ei tea. Tegemist on ilmselgelt kalastajate kõrgendatud huviga. Täidetud teest jõeni on vaid 360 meetrit. Vana asukoht Uus asukoht 	RMK teiseks märgi täidetud tee lõppu pinnastee algusesse. RMK paigaldab lisatahvi, „lubatud ainult paatide veeskamiseks“. Lisatakse märgilt nr. 22 eemaldatud infostend. Edaspidi, RMK külastuskorraldusosakond kaalub looduses liikumisvõimaluste parandamiseks ja mitmekesistamiseks tagasihoidlikku investeeringut (tee täitmist kuni jõeni ja parkla väljaehitamist). Vana asukoha koordinaadid: 58.770761 23.892955 Uue asukoha koordinaadid: 58.769266, 23.890848
-----	---	--	--	--	--	--

24.	<p>Sõidu keeld lisatahvliga: Välja arvatud RMK loal nr 61335. Posti küljes on ka Sihtkaitsevööndi ja liikumispiirangu tähis. Lääne maakond Lääne-Nigula vald Kurevere küla 58.770916 23.892017</p>	 <p>Riigile kuuluval maal 45203:001:0085, RMK poolt täidetud tee luha hooldamiseks.</p>	<p>Teed kasutatakse, et jõuda Rõude jõeni kalapüügiks nii kaldalt kui ka paadist. Probleemiks võib olla, et külastajad jäävad ette heinaveole ja sõidetaks teeäärsele luhaalale</p>	<p>Kui tee jääb vabaks sõidukitele, siis tuleks viia märk Rõude silla taha nr 85760 kohta (58.775163 23.840432), et üle silla ei sõidetaks. Probleemiks võib saada ajutiselt suur koormus parkimiseks Ootame RMK seisukohta. Siia tuleks tuua ka kalapüüki reguleeriv infotahvel</p>	<p>Jutt on vist Ranna teest, koordinaadid näitavad midagi muud. Koordinaatide järgi</p> <p>Nii kapitaalne ehitis peaks olema Kõigile soovijatele liigeldav. Sellele teele on küsitud enamik liiklemistaotlusi. Kõik keelumärgid eemaldada. Ranna tee lõppu üle silla palega luhale paigaldada keelumärk. Lisatahvel pole vajalik.</p> <p>Uus asukoht</p> <p>RMK võiks kaaluda tagasihoidlikku investeeringut parkimistingimuste parandamiseks</p>	<p>RMK teisele poole Rõude jõge. Eksitav lisatahvel eemaldatakse. Uue asukoha koordinaadid: 58.770916 23.892017 Edaspidi, RMK külastuskorraldusosakond kaalub looduses liikumisvõimaluste parandamiseks ja mitmekesistamiseks tagasihoidlikku investeeringut (parkla laiendus)</p>
-----	--	--	---	---	---	--

25.	Mootorsõidukiga sõidu keeld va hooldamiseks märgi paigaldamine Lääne maakond Haapsalu linn 58.796374 23.477536		Märk oleks vajalik, et takistada laidude hooldamisega tekkinud teekohal kalapüüdjate sõit niidule. Tegemist on eramaaga ja vajalik maaomaniku nõusolek	Ootame RMK seisukohta	Üldjuhul RMK eramaale liikluskorraldusvahendeid ei paigalda. Bert kommenteerib.	RMK eramaale liikluskorraldusvahendeid ei paigalda.
26.	Mootorsõidukiga sõitmise keeld lisatahvel: Matsalu LK loal Nr 85626 Lääne maakond Haapsalu linn Puise küla 58.774327 23.459561	Uue -Pruuli mü 	Kui RMK ei saa eramaalt märki eemaldada, siis võiks eemaldada vana lisatahvi , mis annab eksitava info		Eksitava lisatahvi peaks saama ka eramaalt eemaldada. 	RMK eemaldab eksitava lisatahvi. Koordinaadid: 58.774327 23.459561
27	Paigaldada uus märk nr 85753 58.753824 23.884753	Pagasiluha tee Lääneranna VV	Lisada märk luha serva riigimaale: 41102:001:0126	Lisada märk koos lisatahvliga ainult hooldustöödeks	RMK maa 	RMK paigaldab uue keelumärgi luhale viivale omaalgatuslikule sõidurajale. Lisatahvel pole vajalik. Koordinaadid: 58.753824 23.884753

28	Mootorsõidukiga sõidu keeld va hooldamiseks nr 85571 Lääne maakond Lääne-Nigula vald Rannajõe küla 58.816861 23.781362	Riigile kuuluval maal 45202:001:0081, luhahooldajate poolt sisse sõidetud rajad. 	Jääb samaks		Paigaldada keelumärk palega luhale, lisatahvel pole vajalik.	RMK ei tee midagi.
----	--	---	-------------	--	--	--------------------

Margus Emberg –

Üldine põhimõte peaks tulenema RMK arengukavast – „Võimaluste laiendamine loodushüvede kasutamiseks“.

Lisatahvlite vajaduse peavad juristid otsustama, sest vaja on liigelda rentnikul, RMK töötajatel ja ameti töötajatel.

Samas ei tohiks lisatahvel jätta muljet, et põhjust oleks luba küsida ja ootust oleks nagu seda ka saada. Tekst lisatahvil „välja arvatud RMK loal“ on absoluutselt eksitav ja kohatu.

Selletõttu pakun lisatahvlitele tekste - „**välja arvatud looduskaitsemasinad**“ või „**välja arvatud looduskaitse töödeks**“ või „**välja arvatud hooldustöödeks**“.

See hõlmab kõiki kolme eelloetletud vajadust.

Minu hinnangul, nendele märkidele mis paiknevad luhtadele viivate maha sõitude või pinnasteede ees, mingit lisatahvit vaja ei ole (tegemist pole teega)

Üldpõhimõte on, et keegi RMK-st luba ei saa, teed on kas suletud või siis avatud (ilma liikluskorraldusvahenditeta) ainult teavitavate stendidega. Luhtadel tegelikult liikluskorraldusvahendid vist nii kui nii ei kehti, on pigem teavitavad.

Eksitavad lisatahvlid võime minu hinnangul eemaldada ilma maaomaniku loata. Liikluskorraldusvahendeid eemaldada või paigaldada ilma maaomaniku nõusolekuta ei saa.

Investeeringute vajadused (parkimisvõimalused (parklad, taskud), paatide veeskamiskohad, tagasikeeramise võimalused – nende kohta teevad otsused RMK looduskaitse - ja külastuskorralduse osakonnad. RMK arengukava näeb ette „Võimaluste laiendamine loodushüvede kasutamiseks“.

Bert Holm – Ei ole vastuväiteid märkide osas. Kui siis võiks paigaldatavatel lisatahvlitel olla kirjas hoopis „**välja arvatud kaitse-eeskirjaga lubatud töödel**“ selle asemel, et kirjutada „välja arvatud looduskaitsemasinad“. Kaitse-eeskiri üsna hästi kirjeldab neid mootorsõidukiga liikumise erandeid just „tööde“

võttes. Masinatest eeskiri ei räägi midagi. Harilaiul sai just üks analoogne keelumärk ära vahetatud põhjusel, et jättis rikkujale liiga palju tõlgendusruumi. Eks ATV või Ford F150 võib selle kasutaja arvates ka olla looduskaitsemasin, aga kui piloot kaitse-eeskirjaga lubatud töödest ikkagi midagi ei tea, siis vaidlus inspektoriga jääb ehk ka lühemaks. (Marguse kommentaar – kuna teedel liiklemine on kaitse-eeskirjaga lubatud, **puudub sellise tekstiga lisatahvil mõtte**)

Marju Pajumets – Hetkel on siin kasutusel kolm erineva sisuga liiklusmärki – „Sõidukeeld“ 311 a (keelab kõigi sõidukite liikluse mh jalgratta); „Mootorsõiduki sõidu keeld“ 312 (juhin tähelepanu, et vastavalt liiklusseadusele ei ole maastikusõidukid e. ATV-d mootorsõidukid); „Sissesõidu keeld“ 331 – (keelab kõigi sõidukite edasisõidu sh jällegi jalgratta). See toobki esile mõnes mõttes dilemma, et millist märki tegelikult peaks kasutama. Ühest küljest lubab rahvuspargi kaitse-eeskiri jalgsi ja jalgratastega liikuda ka mööda radu, teisest küljest on tahetud osades kohtades piirata ATV dega rallimist (kuigi maastikusõidukite kasutamisele kehtivad niikuinii omad reeglid – Liiklusseadus § 153. Maastikusõidukiga liiklemine (1) Maastikul, välja arvatud ranna ja kalda piiranguvööndis, võib maastikusõidukiga sõita või seda parkida üksnes maaomaniku või -valdaja loal. Ranna ja kalda piiranguvööndis võib maastikusõidukiga sõita ning parkida looduskaitseseaduses sätestatud korras. (2) Kaitsealal ja püsielupaigas reguleerib maastikusõidukiga sõitmist kaitse-eeskiri), kuid pannes ette nn telliskivi keelatakse ka jalgratastega edasisõit. See on minu meelest lihtsalt mõttekoht, et võiks need märgid üle vaadata ja minu meelest **praeguste Sissesõidukeeld ja sõidukeeld asemel võiks olla ka mootorsõiduki keelumärk**.

Tähelepanekud tabelis olevate osade liiklusmärkide kohta:

5. Juhin tähelepanu, et praegu on mootorsõiduki keelumärk enne Suitsu silda ilma lisatahvlita. Tegelikult on siin väga mitu küsimust, mida edasi lahendada. Esiteks luha hoolduseks ja rooniitmiseks siiski mitmed mootorsõidukid silda ületavad, samuti võib olla vaja mootorsõidukiga ligipääsu Suitsu vaatetorni hooldamiseks või ka eramaaomanikel oma kinnistule ligipääsuks. Teiseks on kohe teiselt poolt silda mahasõit ja teeosa eramaal ehk et mõnes mõttes selle **liiklusmärgiga korraldatakse ikkagi liiklust eramaal**. 2022 alustasime RMK poolt suhtlust maaomanikuga, et seada notariaalselt isiklik kasutusõigus RMK kasuks, et teed saaks avalikult kasutada (see protsess on jäänud pooleli. Esmane kokkulepe maaomanikuga 3-1.33/2022/14).

6. Keelumärgi eemaldamisega nõus (post alles jätta kalapüügieeskirjade tahvliga)

7. Ettepanek panna liiklusmärk – „mootorsõiduki sõidu keeld“ (praegune keelab ka jalgrattad, kuigi tornini ja rajal liikumine ei ole jalgratastega tegelikult keelatud, iseasi, kui palju neid külastajaid, kes seda kasutavad on, aga asi pigem põhimõtteline). Liiklusmärgi asukoht tuleb tuua ettepoole teede ristumiskohta, et märk oleks ikka nähtav enne alla keeramist.

8. Üldse üks paras segane objekt, aga kuni jõeni viib põhimõtteliselt RMK tee ja ka lõpus olev kinnistu on RMK maa sees. Kui kaitse-eeskiri ei keela mööda teid liikumist, siis **on tõesti arusaamatu, miks keelata jõeale ligipääs selles kohas**. Iseasi on see paatide vette laskmine (kaardilt vaadates jääb sobivaim veeskamiskoht üldse eramaale, kas riigimaalt üldse on sobivat kohta veeskamiseks). Aga igaljuhul jääb nii tee, kui jõeale ligipääs riigimaalt kaitseala piiranguvööndisse.

9. Liiklusmärkidega korraldatud parkimise keeld RMK poolt on tehtud minu hinnangul igatepidi õigesti, lisatahvid ja märgid on paigaldatud nõuetekohaselt. Üheselt peaks olema arusaadav, et ettevalmistatud parklast edasi on keelatud teede ääres parkimine ja eraldi liiklusmärk on veel ka torni alases parklas, mis keelab ka selles parklas parkimise. Torni alune parkla on mõeldud peatumiseks ja paatide veeskamisel manööverdamiseks. Kahjuks

külastajad seda lihtsalt ignoreerivad, tegelikult on liiklusmärk, kõige selgem ja üheselt arusaadavam viis selle korraldamiseks (mida peaks mõistma ka väliskülalised). Loota, et tekstiliselt lisaselgitused mõjusamad on, ma kahjuks isiklikult ei usu. Linnas mõistavad kõik liiklejad liiklusmärkide tähendusi.

Lääneranna vallavalitsus (Martin Tee) kommentaarid - „Üldiselt võiksid Pagasi-Seli, Pagasiluha ja Sitsi teedel olevad märgid jääda olemasolevasse asukohta või mõnel juhul natuke korrigeerida asukohta. Lühapoolsetele teedele ei ole vaja iseenesest võõraid masinaid lubada. Üleüldse on arutelu koht, et kas need lühapoolsed teesoad võiksid olla RMK teed“

Kaja Lotman - Ma ei tea kas omavalitsus võib hoida mootorsõidukiga sõitmise keelu märki lihtsalt selleks, et võõrad ei sõidaks aga see on valla teel vist ikkagi valla otsus. Kui vald on seisukohal, et märgid võivad jääda sinna, siis võib -olla ei peagi neid ümber tõstma, kuid lisatahvlid tuleks eemaldada neilt, millel need veel alles on.

Kas RMK oleks huvitatud luhale kõige lähemal oleva tee oamisest?

Jutt on ilmselt sellest lõigust:

Margus Emberg – omavalitsus peab avaldama tee valla omandisse võtmiseks taotluse. Selle menetlemise käigus kujundab RMK seisukoha. Antud juhul on kaalukad Looduskaitseosakonna ja Külustuskorraldusosakonna seisukohad. Omavalitsus oleks võinud teede nimedele lisada ka järjekorranumbrid käesolevast tabelist, et oleks üheselt arusaadav mis teedest on jutt.